

VOOR U GELEZEN...

29 JULI 2013

TEN GELEIDE

Hierbij biedt het Genootschap Nederland-Aruba u de juni 2013-editie aan van Voor u gelezen... Met een bloemlezing van interessante berichten over actuele ontwikkelingen in en om Aruba. Onder de nieuwe president legt Venezuela geen claim meer op de ABC-eilanden. De Nederlandse zorgen om de financiën van Aruba zijn nog onverminderd. Ook minister Plasterk deelt deze zorgen. Tegen eind juni besliste de Rijksministerraad dat Aruba weer in het buitenland mag lenen. Deze lening is nodig om het overheidstekort dit jaar te dekken en vanwege aflopende leningen. Voor meer nieuws over Aruba verwijzen wij u graag naar www.amigoe.com. En zie onze vernieuwde website www.genootschapnederlandaruba.nl. Wij wensen u veel leesplezier!

Koninkrijk- en EU-relaties

Amigoe 03-06-13: 'Claim Venezuela op ABC-eilanden van de baan'

ORANJESTAD — Buurland Venezuela legt geen claim meer op Aruba, Bonaire en Curaçao. Daar was tijdens de regeerperiode van de vorige president, Hugo Chávez, nog wel sprake van. De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Frans Timmermans (PVDA) laat echter in een interview met persbureau Novum weten dat de verhoudingen zijn verbeterd en dat Venezuela 'de territoriale integriteit van het Koninkrijk respecteert'.

Timmermans zegt dat aan de vooravond van een bezoek aan het Zuid-Amerikaanse land. Hij vertrekt vandaag samen met premier Mike Eman (AVP) en de demissionair premier Daniel Hodge van Curaçao om de betrekkingen tussen het land en ons Koninkrijk aan te halen. Timmermans ondertekent morgen een principeakkoord waarmee het voor onder meer Aruba gemakkelijker moet worden om tot overeenstemming te komen op het gebied van energievraagstukken. Volgens premier Eman werden onderhandelingen voorheen gehinderd door de wens van Venezuela om eerst een Koninkrijksbrede overeenkomst te hebben. In het verleden zijn gesprekken gevoerd over de overname van de Valero-raffinaderij in San Nicolas door het Venezolaanse staatsoliebedrijf PDVSA.

De overeenkomst tussen Nederland en Venezuela gaat onder meer ook over toelating van burgers en het gebruik van elkaars luchtruim.

Wanneer Timmermans gevraagd wordt of hij de voorheen dreigende taal van Venezuela richting Nederland ter sprake zal brengen tijdens zijn bezoek, zegt hij dat 'er geen aanspraken worden gemaakt. "Dus ik heb ook niet de behoefte om over die aanspraken een discussie te voeren. Wij zijn buurlanden en buurlanden respecteren elkaar." Chávez beschuldigde in 2009 Nederland ervan het Amerikaanse leger gebruik te laten maken van de ABC-eilanden om een aanval voor te bereiden op zijn land. Hij zou bovendien gezegd hebben dat Aruba, Bonaire en Curaçao historisch gezien bij Venezuela horen en daar ook eigenlijk weer onderdeel van zouden moeten uitmaken.

Timmermans heeft een ontmoeting met zijn Venezolaanse collega Elias Jaua. Een ontmoeting met de nieuwe president Nicolas Maduro staat niet gepland. Daarna volgt een werkbezoek aan Aruba, Curaçao en St Maarten.

Amigoe 11-06-13: Landen ‘kijken elkaar diep in de ogen’ tijdens Koninkrijksberaad

ORANJESTAD — Aruba, Nederland en Curaçao hebben gisteren met elkaar gesproken in het kader van het Koninkrijksberaad. Doel van de bijeenkomst was om wederom te kijken waar de landen elkaar kunnen versterken op gebied van onder meer onderwijs, duurzaamheid en economie.

De gesprekken worden gevoerd door de Nederlandse minister Ronald Plasterk van Koninkrijksrelaties, de nieuwe premier van Curaçao Ivar Asjes en premier Mike Eman (AVP). Thema van het beraad was ‘het vinden van gemeenschappelijke doelen op gebied van onder meer economie, duurzaamheid en onderwijs’. Plasterk prees gisteren tijdens de persconferentie in Renaissance Ocean Suites de onlangs gehouden conferentie Europe Meets the Americas, waarmee Nederland als klein handelsland voet aan de grond probeert te krijgen in de Latijns-Amerikaanse markt. Curaçao heeft, net als Aruba, ook ambities om een hub te worden tussen Europa en Zuid-Amerika. “Er is meer dan genoeg voor ons allemaal, dus laten we dat in goede samenwerking doen”, zegt Plasterk. Feit is ook dat er een evaluatie komt van de huidige situatie binnen het Koninkrijk na 10-10-‘10. “Voordat we die evaluatie formeel starten met een commissie en allerlei procedures, moeten we elkaar eens diep in de ogen kijken en zeggen: wat wil je nou op de lange termijn in dat Koninkrijk met elkaar bereiken”, aldus Plasterk.

Koninkrijksconferentie

Aanvankelijk zou een Koninkrijksconferentie met alle landen worden gehouden, maar door de regeringsswisselingen op Curaçao en met name op St. Maarten heeft men besloten het op een beraad te houden. Vandaag is de gouverneur van St. Maarten echter wel aanwezig voor beraad met zijn collega’s en minister Plasterk. De eerstvolgende Koninkrijksconferentie vindt volgend jaar maart plaats, ook op Aruba.

Premier Eman onderstreepte de positieve sfeer van het overleg, waarin volgens hem werd gekeken naar hoe de landen binnen het Koninkrijk strategisch met elkaar om kunnen gaan om zo gezamenlijke doelstellingen van welvaart en welzijn te bewerkstelligen. Minister Plasterk noemde de ingewikkelde structuur van het Koninkrijk, dat alleen door de geschiedenis heeft kunnen ontstaan. “Maar we bevinden ons in die situatie en het is aan ons als leiders om in die situatie te zoeken naar manieren om het leven voor mensen beter te maken. Dat kun je niet alleen doen.”

Voor Asjes was gisteren de eerste officiële werkdag als premier. Voor Premier Eman was het een gelegenheid om elkaar te leren kennen. “We hebben allemaal in de politiek soms dat we elkaar niet kennen, maar wel een oordeel vormen over elkaar. Het is dan heel belangrijk om een kans te krijgen om met elkaar te praten.” Asjes gaf aan in het Koninkrijk te geloven en graag het contact dat zijn onlangs vermoorde partijleider Helmin Wiels met Plasterk had, te willen voortzetten. Binnenkort gaat hij ook naar Nederland voor een kennismakingsronde met de regering daar en om contacten te leggen met Nederlandse bedrijven die belangen hebben op Curaçao.

Amigoe 14-06-13: Nieuwe leden bij de Raad van Advies

ORANJESTAD — Als laatste formaliteit in hun benoeming tot lid van de Raad van Advies legden Frits Goedgedrag en Marion Agunbero de eed af. Dit gebeurde in het bijzijn van gouverneur Fredis Refunjol, die de leden veel succes en volharding wenste.

Arie Swaen, voorzitter van de Raad van Advies, is bijzonder optimistisch over het toetreden van de twee nieuwe leden. Goedgedrag, voormalig gouverneur van de Nederlandse Antillen, combineert zijn lidmaatschap van de Raad van Advies met zijn rol in buitengewone dienst bij de Raad van State, waar hij de BES-eilanden vertegenwoordigt. Hiermee draagt hij ook bij aan nauwere banden en samenwerking tussen de Raad van Advies en de Raad van State.

Agunbero staat bekend om zijn inzicht en deskundigheid op het gebied van financiële aangelegenheden en zal daarmee bijdragen aan de intensivering en kwaliteit van de werkzaamheden van de Raad van Advies ten aanzien van de overheidsfinanciën.

Raad van Advies

“De Raad van Advies is een Hoog College van Staat die zowel de regering en de Staten van Aruba adviseert over voorstellen van wetgeving en van staatkundige aard. De Raad is onafhankelijk, bepaalt zijn eigen werkwijze en spreekt zich in zijn eindoordeel uit over de rechtmatigheid en de doelmatigheid van wetgeving en projecten die bij wet moeten worden geregeld”, zegt secretaris Hellen van der Wal. “Het spreekt voor zich dat een dergelijke toetsing niet altijd in het voordeel van de initiatiefnemers uitvalt. Echter, in het kader van de democratische rechtsorde, de transparantie van het overheidsbestuur en de *checks and balances* is deze toetsing door de Raad van groot belang. Vandaar dat de Raad van Advies zijn basis heeft in de Staatsregeling van Aruba.”

Nieuwe samenstelling

Met deze benoemingen is de nieuwe samenstelling van de Raad als volgt: voorzitter Arie Swaen, Frits Goedgedrag als plaatsvervangend voorzitter, leden Marion Agunbero, David Kock en Rik Timmer, secretaris Hellen van der Wal en adjunct-secretaris Albert Braamskamp.

Amigoe 19-06-13: Ambassadeur EU op bezoek

ORANJESTAD — De ambassadeur van de Europese Unie, Robert Kopecký, was afgelopen dagen op bezoek.

Kopecký, die gestationeerd is in Guyana, wisselde met premier Mike Eman (AVP) ideeën uit over de strategische mogelijkheden die Aruba biedt door op te treden als knooppunt in het zakelijk verkeer tussen Europa en Latijns-Amerika. Europa ondersteunt daarbij, zegt Eman. Volgens Kopecký is de relatie tussen EU en Aruba een voorbeeld van een samenwerking die meer stoelt op gelijkwaardige partners dan de ‘leraar-leerling’-benadering. De potentie van Aruba als knooppunt en als kenniscentrum op gebied van duurzame en innovatieve ontwikkelingen is groot, aldus Eman. Voor het eiland alleen al zou het 2000 banen opleveren. De EU-ambassadeur benadrukte tot slot nog de grote waarde van Aruba vanwege diens meertaligheid en de goede luchtverbindingen naar Zuid-Amerika. Andere landen in de Caribische regio hebben dat niet, aldus Kopecký.

Amigoe 22-06-13: Koninkrijk wil samenwerken in strijd tegen moderne criminelen

ORANJESTAD — De Justitieministers van het Koninkrijk hebben tijdens het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO), dat gisteren op Aruba plaatsvond, afgesproken om onderzoek te gaan doen naar samenwerking op het gebied van technische opsporingsmiddelen. Het delen van kennis en technieken is van belang in de strijd tegen ‘moderne criminelen’ maar kan ook bijdragen aan kostenverlaging, zeggen de ministers.

Tijdens het volgende overleg in december van dit jaar wordt verslag gedaan van het onderzoek en moet een actieplan gepresenteerd worden. Het plan wordt opgesteld door verschillende procureurs-generaal van het Koninkrijk in samenspraak met het Recherche Samenwerkingsteam (RST) en de landelijke politiekorpsen. “Met elkaar sterker dan ieder voor zich”, stelt de Nederlandse minister van Justitie Ivo Opstelten gisteren. Naast Opstelten waren bij het overleg in Surfside Marina collega-ministers Arthur Dowers, Nelson Navarro (Curaçao) en Dennis Richardson (St. Maarten).

Kustwacht

De ministers spraken verder over de Kustwacht. Met name Curaçao en St. Maarten willen veranderingen in het beleid van deze organisatie. Zij zouden graag zien dat de Kustwacht 24 uur per dag, 7 dagen per week de kust bewaakt. Moeilijkheid is dat de Kustwacht onder beheer van de minister van Defensie, Jeanine Hennis-Plasschaert, valt. Daarom komen de Justitieministers met een ‘justitieel actiebeleidsplan’ en zullen dat tijdens het volgende overleg aan Plasschaert presenteren. Zij zal dan ook aanwezig zijn.

Prioriteiten

Opstelten vertelt dat verder is gesproken over de prioriteiten van justitie. Hierbij zijn speerpunten de aanpak van drugs en mensenhandel. “Dat is in het hele gebied aan de orde en is iets dat je alleen samen kunt aanpakken.” De individuele landen hebben verder als prioriteit onder meer inbraken, geweldsdelicten, huiselijk geweld/ relationele geweldsdelicten en jeugdproblematiek.

Dowers zegt dat ook het budget van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is besproken. Hij legt uit dat de ministers een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor de werking van het Hof. “Zo hebben we de gevolgen besproken voor de individuele landen van het Koninkrijk wanneer gekort wordt op het budget.” Details hierover werden echter niet gegeven.

Financiën en economie

Amigoe 05-06-13: Nederlandse zorgen over financiën Aruba onverminderd

DEN HAAG — Tweede Kamerlid André Bosman (VVD) vindt dat Nederland van de inschrijving op overheidsobligaties moet afzien en ook de Eerste Kamer maakt zich zorgen over de financiële situatie. Al was er gisteren ook veel lof voor het kabinet van Mike Eman. Minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (PvdA) zei dat hij de zorgen deelt.

Bosman is bezorgd over berichten dat de overheidsschuld steeds groter wordt door de uitgifte van obligatieleningen en vraagt zich af of Aruba wel voldoet aan de internationale criteria voor houdbare overheidsfinanciën. “Bent u het met mij eens dat Nederland zich niet moet inschrijven voor deze obligatieleningen?”, vraagt Bosman aan Plasterk. Gisteren werd bekend dat het overheidstekort toeneemt tot 4,6 procent van het bruto nationaal product (BNP) door extra uitgaven van 12 miljoen florin. De netto schuld zou hierdoor bijna 233 miljoen florin bedragen. “Bent u het met mij eens dat zolang de waarborgfunctie van kracht is en het Koninkrijk eindverantwoordelijk is, dat dit betekent dat uiteindelijk Nederland financieel eindverantwoordelijk is?” aldus Bosman in zijn brief aan Plasterk.

De minister van Binnenlandse Zaken van Koninkrijksrelaties heeft de vragen van Bosman nog niet beantwoord, maar sprak wel zijn zorgen uit tijdens het debat met de Eerste Kamer. De meeste senatoren spraken vol lof over de aandacht van de Arubaanse regering voor duurzame groei en samenwerking binnen het Koninkrijk en slechts

een enkeling had twijfels. “Ook op Aruba is de financiële situatie zorgelijk en ook op Aruba hangt er voortdurend politieke onzekerheid in de lucht”, zei PVV-Eerste Kamerlid Peter van Dijk bijvoorbeeld als één van de weinigen.

Het was vooral Plasterk die voor het noodzakelijke evenwicht zorgde. “Het viel me op hoe positief u sprak over Aruba. Ook ik heb respect voor de energie en gedrevenheid van de regering-Eman. Maar ik wil een kleine kanttekening plaatsen. Ik maak me ook zorgen over de financiële situatie. De schuldquota is groter dan op Curaçao en St Maarten, maar daar houden we ons indringender mee bezig, omdat we daar afspraken mee gemaakt hebben”, aldus Plasterk.

In een interview met Caribisch Netwerk zei Financiënminister Mike de Meza (AVP) afgelopen maandag dat Nederland zich dit jaar niet gaat inschrijven op Arubaanse staatsobligaties. Dat was ook nooit de bedoeling geweest, aldus De Meza. In maart ondertekenden Nederland en Aruba het zogeheten Witte Donderdag-akkoord. Daarin werd afgesproken dat Nederland zich inschrijft op Arubaanse obligaties, maar dan moeten de overheidsfinanciën wel op orde zijn en wetgeving klaar zijn. Dit laatste betreft het opnemen van begrotingsregels in de grondwet van Aruba. Hierdoor moet de miljardenschuld van Aruba op termijn minder worden.

Amigoe 05-06-13: ‘PDVSA wil raffinaderij Aruba niet kopen’

ORANJESTAD — Ondanks dat er met de Venezolaanse regering uitgebreid over de raffinaderij op Aruba werd gesproken blijft premier Mike Eman (AVP) voorzichtig over een mogelijke herstart in samenwerking met staatsoliebedrijf PDVSA. Een volledige overname zit er in ieder geval niet in, wel misschien het gebruik van faciliteiten van de raffinaderij.

Samen met de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Frans Timmermans (PVDA) hield de premier vanochtend een persconferentie over het MOU dat het Koninkrijk gisteren ondertekende met Venezuela. Eman zegt uit de gesprekken die gisteren plaatsvonden, te hebben geproefd dat PDVSA in ieder geval geen volledige overname van de raffinaderij van Valero nastreeft. PDVSA en Valero waren eerder al in gesprek over verschillende samenwerkingsscenario’s, waaronder het laten raffineren van ruwe olie tegen een speciaal tarief of een joint venture. Volgens premier Eman ziet het Venezolaanse staatsoliebedrijf de raffinaderij meer als een mogelijke plek waar haar ruwe olie via chemische processen kan worden geüpgraded naar een betere kwaliteit. “Maar ik wil benadrukken dat er vooralsnog geen oplossing is voor de raffinaderij. Het is eerder zo dat de gesprekken die toen aan de gang waren, nu misschien wat vlotter zouden kunnen verlopen”, aldus Eman.

Veerdienst

De Venezolaanse pers deed er gisteren melding van dat de delegaties van Nederland, Venezuela, Aruba en Curaçao ook zouden hebben gesproken over het mogelijk weer opzetten van een veerdienst tussen de eilanden en het vasteland van Paraguana. Premier Eman zegt echter dat hiervoor helemaal geen concrete plannen zijn. Wel willen de landen meer met elkaar samenwerken op gebied van toerisme. Eman: “Op gegeven moment werd de oude veerdienst genoemd en het riep een gevoel van nostalgie op.”

Mensenrechten

Het Koninkrijk en Venezuela ondertekenden gisteren een Memorandum of Understanding (MOU) waarin beide landen aangeven op meerdere terreinen samen te willen werken. Nederland is het eerste land binnen Europa dat een dergelijk akkoord sluit met het Venezolaanse regime. Zowel minister Timmermans als premier Eman, die werd gevraagd om een reactie op kritiek van Venezolanen die op het eiland wonen, benadrukken dat het akkoord los staat van wie aan de macht is daar. “Venezuela is onze grootste buurland en we willen goede relaties met al

onze buren”, verklaart Timmermans. Volgens hem is het akkoord juist ook bedoeld om zaken als schendingen van mensenrechten en persvrijheid in Venezuela bespreekbaar te maken. “Op voet van gelijkheid.”

De minister stelt dat ook de Venezolaanse bevolking baat heeft bij het openhouden van de kanalen, en het zoeken naar meer samenwerking en uitwisseling tussen beide landen. En hij stelt dat Nederland ook een grens stelt aan de band met de regering van Nicolas Maduro. “Dat is juist waar je het over wil hebben in de dialoog die nu mogelijk wordt gemaakt door de MOU. Dat zullen we ook zeker doen.” Nederland en Venezuela praten nu onder andere over economische samenwerking en de band van het Zuid-Amerikaanse land met de EU. “En praten is beter dan ruziemaken”, aldus Timmermans.

Eerste stap

Timmermans zegt juist in het belang van het Caribische deel van het Koninkrijk zijn activiteiten als minister van Buitenlands Zaken in Latijns-Amerika te gaan intensiveren. “Ik wil dat alle landen binnen het Koninkrijk zich in mijn beleid kunnen herkennen.” De MOU met Venezuela is een eerste stap in de regio. Nederland wil hierna toenadering zoeken tot andere landen, zoals Colombia en Cuba. Na de persconferentie kreeg Timmermans een rondleiding door het centrum van Oranjestad.

Amigoe 11-06-13: Interesse Petrotrin in Valero

ORANJESTAD — Er is interesse in raffinaderij Valero vanuit petroleummaatschappij Petrotrin uit Trinidad en Tobago. Volgens bronnen is er deze op Aruba week een ontmoeting tussen beide bedrijven. Het is niet bekend of de regering al betrokken is. Petroleum Company of Trinidad and Tobago Limited (Petrotrin) is een geïntegreerde olie- en gasmaatschappij die in de breedste zin des woord petroleum exploreert. Dat gaat om de exploratie, ontwikkeling en productie van hydrocarbons en het vervaardigen en de marketing van petroleumproducten. Er zijn geruchten dat ook Shell in gesprek is met de raffinaderij en de overheid. De verantwoordelijke minister alsook Valero was vanochtend niet bereikbaar voor commentaar. *Amigoe* blijft de gang van zaken omtrent een eventuele herstart van de raffinaderij op de voet volgen.

Amigoe 17-06-13: S&P verlaagt waardering Aruba naar BBB+

ORANJESTAD — Kredietbeoordelaar Standard & Poor's (S&P) heeft de kredietwaardigheid van Aruba met een trapje verlaagd van A- naar BBB+. De verwachting voor de lange termijn (*outlook*) is stabiel, waarbij S&P wel van uitgaat dat de regering in samenspraak met de sociale partners meer maatregelen neemt om de overheidsfinanciën op orde te brengen.

De afwaardering kwam niet als een verrassing. Vorig jaar gaf S&P al aan dat Aruba afgewaardeerd zou worden als onder andere de raffinaderij gesloten blijft en de regering zich niet houdt aan haar beleid om het financieringstekort verder terug te dringen.

In een reactie vanmorgen op de afwaardering leggen premier Mike Eman (AVP) en Financiënminister Mike de Meza (AVP) vanmorgen bijna uitsluitend de nadruk op de sluiting van de raffinaderij als oorzaak hiervoor. En dat die sluiting met name de schuld is van het wanbeleid en ‘arrogante’ gedrag van de vorige MEP-regering. Verder zien de bewindspersonen in de nieuwe S&P-beoordeling vooral ‘erkenning’ van hun beleid. Ze verwijzen hierbij naar één van de bevindingen van de kredietbeoordelaar. Namelijk dat de groeiende toerisme-inkomsten en het investeringsprogramma van de overheid - die de economie een extra impuls gaven - de economische gevolgen van de sluiting van de raffinaderij hebben verzacht.

Ook S&P's verwachting dat de economie de komende twee jaar blijft groeien met iets meer dan 2 procent dankzij de geplande private investeringen in de toerimesector en de overheidsinvesteringen in de infrastructuur, grijpen de bewindspersonen aan als positief nieuws over het beleid dat het kabinet-Eman voert. Een 'middenweg', aldus premier Eman van investeren en bezuinigen. Hij benadrukt hierbij nogmaals dat zijn kabinet niet van de ingrijpende bezuinigingen is en zal zijn, die tot grote onrust leiden in andere landen.

De kredietbeoordelaar zegt echter ook dat het met de overheidsfinanciën nog steeds niet goed gaat en wijt dit niet alleen aan de sluiting van de raffinaderij. Ook de uitgaven voor de gezondheidszorg en de pensioenen hebben over de laatste jaren de financiële positie van de overheid verder verzwakt. En hoewel de regering 'moeilijke' stappen heeft gezet, zegt S&P, door hervormingen uit te voeren in het ziektekosten- en pensioenstelsel is ook door de aanhoudende financieringstekorten van de overheid, de nationale schuld toegenomen.

De kredietbeoordelaar zegt er wel vanuit te gaan dat ook na de verkiezingen en in samenspraak met de sociale partners (Sociaal Dialoog) nog meer maatregelen genomen worden om deze problemen aan te pakken, de overheidstekorten de komende drie jaar te verminderen en de nationale schuld te stabiliseren. Dat betekent nog meer veranderingen voor het ziektekosten- en pensioenstelsel, het verhogen van de inkomsten van de overheid en om de uitgaven binnen de kaders te houden, aldus de kredietbeoordelaar. Zou de regering dit niet op tijd aanpakken, dan zou S&P Aruba verder kunnen afwaarderen. Een heropening van de raffinaderij plus stijgende toerisme-inkomsten alsook uitvoering van het investeringsprogramma van de overheid, zou het tij kunnen keren van eroderende overheidsfinanciën, aldus S&P. En dat kan weer leiden tot een opwaardering.

De kredietbeoordeling is belangrijk voor de rente op de obligatieleningen. Hoe lager de beoordeling, hoe meer rente de overheid betaalt op de leningen om haar schuld te financieren. De Meza zei vanmorgen echter dat de afwaardering nu geen invloed heeft.

Amigoe 29-06-13: Rijksministerraad: Aruba mag weer in buitenland lenen

ORANJESTAD — De Rijksministerraad heeft gisteren besloten dat Aruba weer in het buitenland mag lenen. Het gaat om ruim 400 miljoen florin. Dat geld is nodig om het overheidstekort van dit jaar te dekken en vanwege aflopende leningen.

In de begroting van 2013 had de regering hiervoor een bedrag van 487 miljoen florin opgenomen. 53 procent van dat bedrag is nodig voor leningen die zijn afgelopen. Een deel van dat bedrag leent de overheid op de binnenlandse kapitaalmarkt. *Amigoe* kreeg gisteren te horen dat voor een bedrag van 433 miljoen florin op de buitenlandse -Zwitserse- markt geleend gaat worden. Dit tegen een rente van 4,6 procent en naar verwachting 'nog lager'. Vandaag meldt de regering in een persbericht dat de Arubaanse regering goedkeuring heeft van de Rijksministerraad om 240 miljoen dollar in het buitenland te lenen en dat tegen een rente van 4,6125 procent gaat doen.

Goedkoop lenen

Daaruit blijkt ook dat Financiënminister Mike de Meza (AVP) al een week in Zwitserland (Geneve en Zurich) is voor gesprekken met de banken Credit Suisse en UBS. Volgens de minister waren de Zwitserse investeerders 'onder de indruk' van hoe het kabinet-Eman de financieel-economische crisis te lijf gaat. En dat er vooral 'veel bewondering' was voor de maatregelen die zijn genomen via het overleg met de sociale partners in de Sociaal Dialoog alsook de duurzame koers die Aruba vaart. En ook het plan voor ontwikkeling van een nieuwe kenniseconomie, zegt de minister, had indruk gemaakt. Het is daarom dat Aruba nu, net als vorig jaar en toen tegen een flink lagere rente (van 6,5 naar 4,6 procent), weer goedkoop kan lenen.

Van de lening wordt 1 procent aan operationele kosten mee betaald, 34 procent gaat op aan rente en 13 procent wordt gestoken in investeringen, zo meldt het persbericht verder. Amigoe heeft bovendien te horen gekregen dat voor de binnenlandse lening al veel interesse is van beleggers, tien keer meer inschrijvingen op de staatsobligaties dan vorig jaar. Het gaat om een bedrag van 45 miljoen florin die de overheid tegen een rente van 5,5 procent wil lenen.

Vertrouwen

Minister De Meza reageert als volgt op de goedkeuring van de Rijksministerraad: “Het is goed om te zien dat men in Nederland vertrouwen heeft in de economische, sociale en vooral financiële stabiliteit van Aruba.

Overeenkomsten als het Witte Donderdag-akkoord leiden ertoe dat de rentelasten voor ons land structureel omlaag gaan.” Ook verwijst hij naar de afwaardering onlangs door Standard & Poor's (S&P). De minister zegt dat dit ‘volledig’ te wijten is aan de sluiting van de olieraffinaderij, ‘zoals ze zelf in hun rapport aangaven’. De kredietbeoordelaar wijst echter ook een andere oorzaak aan, namelijk het financiële beleid dat de regering voert. Hoewel de regering ‘moeilijke’ stappen heeft gezet, zegt S&P, door hervormingen uit te voeren in het ziektekosten- en pensioenstelsel, is ook door de aanhoudende financieringstekorten van de overheid, de nationale schuld toegenomen.

Grootste oppositiepartij MEP heeft op de goedkeuring voor de buitenlandse lening afwijzend gereageerd. Verkiezingskandidaat Marlon Werleman stelt dat Aruba een stap dichterbij is om onder financieel toezicht te worden geplaatst. Dat de Rijksministerraad de lening heeft goedgekeurd, is slechts een ‘formaliteit’, want Nederland zelf leent Aruba niets omdat ‘het vertrouwen heeft verloren in de kredietwaardigheid van de Arubaanse regering’, aldus Werleman.

Diversen

Amigoe 26-06-13: Tweede fase verbouwing vliegveld gestart

ORANJESTAD — Aruba Airlines Authority (AAA) is deze week begonnen met de tweede fase van de verbouwing van vliegveld Reina Beatrix. Het betreft het gedeelte Non-US Departures. Woordvoerder Hendrik Croes van AAA laat weten dat het project naar schatting zo'n vijf maanden in beslag zal nemen. De eerste tien weken wordt de buitenkant aangepakt, vervolgens wordt in zeven weken de Plaza, het eet- en drinkgedeelte, verbouwd. Tot slot worden de kantoren vernieuwd, hier staan vijf weken voor gepland. “Het is eigenlijk een spiegeling van het gedeelte dat vorig jaar werd opgeleverd: de kant van de US-departures”, zegt Croes. “De oplevering van de tweede fase, vermoedelijk in november, betekent ook direct de afronding van dit project.” Bepaalde vliegticketbalies zijn tijdelijk verplaatst naar de eerste verdieping, naast (PFC) kantoor van AAA. Croes laat weten dat passagiers via borden en medewerkers worden geleid naar juiste balies en *gates*.

Amigoe 27-06-13: ‘Samenwerking overheid en privésector formeel vastleggen’

ORANJESTAD — Justitieminister Arthur Dowers (AVP) wil de samenwerking tussen de overheid en de privésector formeel vastleggen voor meer veiligheid in het land. Tijdens de derde sessie van het Sociaal Dialoog over veiligheid, afgelopen dinsdag, is hier in het Europa Huis over gesproken.

De minister stelt een intentieverklaring voor, waarin de stappen staan die de overheid en bedrijven samen moeten nemen om de veiligheid op Aruba te bevorderen. Bedrijven kunnen hierin bijvoorbeeld aangeven welke maatregelen zij (gaan) nemen om de veiligheid voor hun personeel te verbeteren. Zoals hij al vaker heeft

aangegeven, vindt Dowers het belangrijk om de verantwoordelijkheid voor veiligheid niet alleen bij de overheid neer te leggen maar ook aanspraak te doen op de verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven. “De gemeenschap moet gezamenlijk criminaliteit bestrijden en de veiligheid verhogen. Bovendien verlaagt dit de druk op de overheid”, legt hij uit. Gesprekken zoals tijdens de Sociaal Dialoog zijn volgens de minister dan ook van cruciaal belang. “Wanneer uit deze gesprekken een intentieverklaring kan komen, dan zijn we op de goede weg”, besluit Dowers.

Vertraging

Na het vorige Sociaal Dialoog zou er al een protocol getekend worden inzake veiligheid. Hierin staan afspraken over onder meer de oprichting van een Nationaal Coördinatieplatform Veiligheid om de grensbewaking te optimaliseren, ondersteuning van de politie door groepen vergelijkbaar met het Visibility Team, voorlichting over geweld en misdaadpreventie, hardere aanpak van illegale werknemers en uitbreiding van cameratoezicht. In het protocol werd ook melding gemaakt van stappen die het bedrijfsleven zou moeten zetten om voor meer veiligheid voor de werknemer te zorgen. De ondertekening liep echter vertraging op doordat partners nog vragen hadden over de inhoud. Het is nog niet bekend wanneer en in welke vorm het protocol getekend gaat worden.